

Özel EKOL HASTANESİ

EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI

1. AMAÇ:

Bu talimatın amacı, hastalarla ve hastane ortamındaki yüzeylerle el teması sonrasında ortaya çıkan enfeksiyon bulaş riskini önlemek, el hijyenine yönelik standart uygulamaları belirlemek, çalışanları el hijyeni konusunda bilgilendirmek ve teşvik etmektir.

2. KAPSAM:

Bu talimat hastalarla ve hastane ortamındaki yüzeylerle el teması sonrasında ortaya çıkan enfeksiyon bulaş riskini önlemeye yönelik el hijyeni uygulamalarını kapsar.

3. SORUMLULAR:

Bu talimatın uygulanmasından tüm hastane çalışanları, talimatın uygulanması ile ilgili denetimlerden ise Enfeksiyon Kontrol Komitesi sorumludur.

4. TANIMLAR

- 4.1. Sabun:** Antimikrobiyal içermeyen ya da sadece prezervatif olacak kadar içeren deterjanı ifade eder.
- 4.2. Antiseptik ajan:** Geçici florada bulunan mikroorganizmaların sayısını azaltmak amacıyla cilde uygulanan ajanlar . (alkol, klorheksidin, klor, heksoklorofen, iyot gibi)
- 4.3. Alkollü el antiseptiği:** Geçici florada bulunan mikroorganizmaların sayısını azaltmak amacıyla, su ile yıkamaya gerek olmaksızın, doğrudan ellere uygulanan ve genellikle %60-95 oranında alkol içeren çözelti.
- 4.4. Belirgin olarak kirli el:** Kir veya proteinli materyal, kan ve diğer vücut sıvıları ile gözle görünür şekilde kirlenmiş olan eli ifade eder.

5. FAALİYET:

5.1. Temel İlkeler

- 5.1.1.** Sağlık çalışanlarına el hijyeni sağlama konusunda eğitim verilmelidir. Bu eğitimlerin içeriği meslek grupları ve çalışanların bilgi ve davranış düzeylerine göre planlanmalıdır.
- 5.1.2.** Hasta ve hasta yakınlarına el hijyeni sağlama konusunda ilgili sağlık çalışanları tarafından eğitimler verilmelidir.
- 5.1.3.** Sağlık hizmeti sunucuları “**5 ENDİKASYON**” durumunda el hijyeni sağlamakla yükümlüdür:
- 1.Hasta ile her temas öncesinde el hijyeni sağlanmalıdır.
 - 2.Hasta ile her temas sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>EN.TL.31</i>	<i>30.04.2014</i>	<i>04</i>	<i>17.05.2022</i>	<i>1 / 5</i>

Özel EKOL HASTANESİ

EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI

3. Hastanın çevresi ile her temastan önce el hijyeni sağlanmalıdır.

4. Aseptik işlemlerden önce el hijyeni sağlanmalıdır. Aseptik el hijyeninde antimikrobiyal ajan kullanılmalıdır.

5. Kan ve vücut sıvıları ile temastan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.1.4. Ameliyat ve invaziv girişimlerde el hijyeni “**Cerrahi El Antisepsisi Talimatı**” na uygun olarak sağlanmalıdır.

5.1.5. Hastadan hastaya geçerken hijyenik el yıkama sağlanmalıdır.

5.1.6. Hastanın farklı bölgelerine geçişte el hijyeni sağlanmalıdır.

5.1.7. Eldiven giymeden önce ve çıkardıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.1.8. Hijyenik el yıkamada kullanılan sabun 3-5 ml olmalıdır.

5.1.9. Hijyenik el yıkama süresi 30-60 saniye olmalıdır.

5.1.10. El yıkamanın mümkün olmadığı ve ellerde gözle görülebilir kirlenme olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptikleri ile el ovalama sağlanmalıdır.

5.1.11. Hijyenik el ovalama 20-30 saniye olmalıdır.

5.1.12. Hijyenik el ovalamada kullanılan antimikrobiyal ajan 5-15 ml olmalıdır.

5.1.13. Alkollü el antiseptikleri nemli veya ıslak ellere uygulanmamalıdır.

5.1.14. Hasta bakımında doğrudan görev alan tüm personelin tırnakları tırnak etini geçmeyecek kısalıkta olmalıdır.

5.1.15. Yapay tırnaklar kullanılmamalıdır.

5.1.16. Oje veya tırnak cilası kullanılmamalıdır.

5.1.17. Oje veya tırnak cilası var ise üzeri çatlamış ve çizilmiş olmamalıdır.

5.1.18. Ameliyat ekibinde yer alan kişiler yüzük ve bilezik takmamalıdır.

5.1.19. El hijyeni sağlandıktan sonra eller tam olarak kurulanmalıdır.

5.2. El Hijyeni Gerektiren Durumlar

5.2.1. Sağlık hizmeti sunumunda 5 endikasyon el hijyeni sağlanmalıdır.

5.2.2. Hastaya uygulanacak her türlü bakımdan (ağız, vücut, yüz bakımı vb.) önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.2.3. İlaç hazırlamadan önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.2.4. Yüksek riskli alanlara her giriş ve çıkışta el hijyeni sağlanmalıdır.

5.2.5. Alanlar arası geçişlerden önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.2.6. Cihaz bakım ve onarım işlemlerinden önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

<i>Doküman No</i>	<i>Yayın Tarihi</i>	<i>Revizyon No</i>	<i>Revizyon Tarihi</i>	<i>Sayfa No</i>
<i>EN.TL.31</i>	<i>30.04.2014</i>	<i>04</i>	<i>17.05.2022</i>	<i>2 / 5</i>

Özel EKOL HASTANESİ

EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI

- 5.2.7. Çapraz kontaminasyonu önlemek için aynı hastanın farklı bölgelerine yapılacak uygulamalar arasında el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.2.8. Göreve başlamadan önce ve sonra (yemek hazırlamaya başlamadan önce ve sonra, gıdalarla temastan önce ve sonra, temizlikten önce ve sonra, atıkların atılmasından ve toplanmasından sonra, kirli çamaşır ayıklama, yıkama, kurutma ve ütülemeden önce ve sonra) el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.2.9. Bir hastadan başka bir hastaya geçmeden önce el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.2.10. Eldiven giymeden önce ve çıkardıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.2.11. Vücudun bazı bölgelerine (ağız, burun, göz vb.) dokunduktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.2.12. Evden ve işten çıkmadan önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.3. Hijyenik El Yıkama

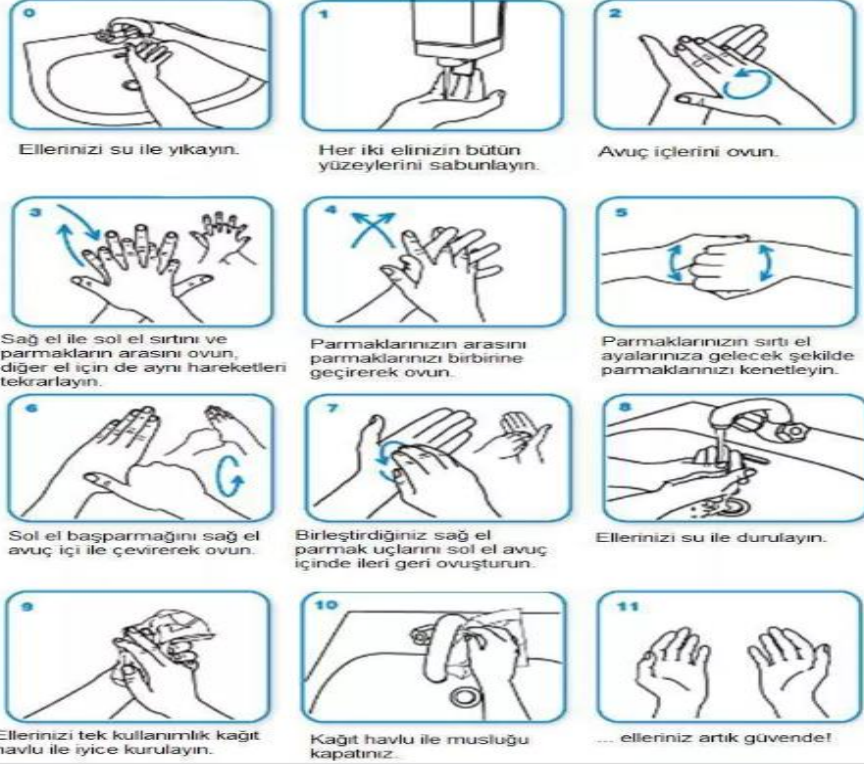
- 5.3.1. El yıkama işlemi öncesinde takılar çıkarılır.
- 5.3.2. Musluk açılarak suyun sıcaklığı ılık olacak şekilde ayarlanır.
- 5.3.3. Eller su altında bileklere kadar ıslatılır.
- 5.3.4. Avuç içine yeterli miktarda (3-5 ml) sabun alınır.
- 5.3.5. Bilekler: Bilekler dahil olmak üzere elin tüm yüzeyleri sabunlanır ve dairesel şekilde ovalanır.
- 5.3.6. Avuç İçleri: Dairesel hareketlerle ovalanır.
- 5.3.7. El Sırtı: Sağ avuç içi sol el sırtına gelecek şekilde parmak araları ile birlikte ovalanır. Aynı işlem diğer el sırtı için de uygulanır.
- 5.3.8. Parmak Araları: Avuç içleri birleştirilir ve parmak aralarıyla birlikte ovalanır.
- 5.3.9. Tüm Parmaklar: Parmakların arkası diğer elin avuç içinde birbirine kilitlenerek ovalanır.
- 5.3.10. Parmak Uçları ve Tırnak Araları: Her bir elin parmak uçları diğer elin avuç içinde dairesel hareketlerle ovalanır.
- 5.3.11. Başparmaklar: Her iki elin başparmağı dairesel hareketlerle diğer elin avuç içinde ovalanır.
- 5.3.12. Eller bol su ile durulanır.
- 5.3.13. Yıkama işlemi 30 saniyeden az olmamalıdır.
- 5.3.14. Eller tek kullanımlık kağıt havlu ile tam olarak kurulanır.
- 5.3.15. Kullanılan kağıt havluyla musluk kapatılır.
- 5.3.16. Kullanılan kağıt havlu pedallı atık kutusuna atılır.

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
EN.TL.31	30.04.2014	04	17.05.2022	3 / 5

Özel EKOL HASTANESİ

EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI

5.4. Hijyenik El Ovalama Tekniği

- 5.4.1. Alkollü el antiseptiği ancak temiz şartlarda etkili olduğundan ellerde görünür kirlenme varsa eller önce su ve sabunla yıkanarak kurutulur.
- 5.4.2. Alkollü el antiseptiği yeterli miktarda (3-5 ml) avuca alınır.
- 5.4.3. İki el birleştirilerek alkollü el antiseptiğinin tüm el yüzeyi ve avuç içi ile temas etmesi sağlanır.
- 5.4.4. Başparmak, parmak uçları, tırnaklar ve parmak araları her iki el için de ayrı ayrı ovalanır.
- 5.4.5. Hijyenik el ovalama 15-30 saniyedir.
- 5.4.6. Eller tamamen kuruyana kadar ovalama işlemine devam edilir.
- 5.4.7. Alkollü el antiseptiği ıslak veya nemli ellere uygulanmaz.
- 5.4.8. Alkollü el antiseptiği kullanımı sonrasında da eller tekrar kurulamaz.

5.5. Cerrahi El Yıkama Tekniği

- 5.5.1. Cerrahi el yıkama lavabosunda su ve antiseptik kontrolü diz kontrolü ile sağlanır.
- 5.5.2. Su sıcaklığını ayarlamak için su akıtılır. Ön kol ve eller ıslatılır.
- 5.5.3. Diz kontrolü ile antimikrobiyal ajan (%7.5 povidon iyot, alerji durumlarında %4 klorheksidin glokonat) avuç içine akıtılır ve köpürtülür.

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
EN.TL.31	30.04.2014	04	17.05.2022	4 / 5

Özel EKOL HASTANESİ

EL HİJYENİ VE GEREKSİNİMİ TALİMATI

- 5.5.4. Antiseptikli ajandan en az 5 ml kadar alınır.
- 5.5.5. Eller,kollar ve dirsekler en az 3-5 dakika ovularak yıkanır.
- 5.5.6. El ve kollardaki derinlemesine temizlik, ellerden dirseklere doğru olmalıdır.
- 5.5.7. Parmaklar dikey olarak yıkanır. Parmakların her bir köşesi ve parmakları birleştiren perdeli boşluklar yıkanır.
- 5.5.8. Sonrasında avuç içi ve el arkası yıkanır.
- 5.5.9. Ön kol bilekten başlanarak dairesel hareketlerle yıkanır.
- 5.5.10. Yıkama işlemine dirseğin iki uç parmak üzerine kadar devam edilir.
- 5.5.11. Yıkama işlemi daima parmak ucundan dirseğe doğru yapılır. Geri dönülmez.
- 5.5.12. Eller daima dirsek üstü seviyede tutulur, suyun dirsekten aşağıya inmesi önlenir.
- 5.5.13. Yıkama sırasında kollar vücuttan uzak, eller dirsekten yukarı doğru bükülmüş şekilde tutulur.
- 5.5.14. Cerrahi yıkama sırasında kıyafetlere su damlatmaktan kaçınılır.
- 5.5.15. Eller steril havlu ile kurulur derhal steril gömlek ve eldiven giyilir.
- 5.5.16. Fırça günün ilk ameliyatında sadece tırnaklar için kullanılabilir.
- 5.5.17. Ameliyatlara arası geçişlerde eller fırçalanmadan dezenfektanın etki süresi kadar ovularak yıkanır.
- 5.5.18. Ameliyattan sonra eller mutlaka yıkanmalıdır.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
 Kalite Akademi Ahmet Can KÜÇÜKKURT	 Kalite Koordinatörü Yeşim İNCİ	 Kalite Yönetim Direktörü Prof. Dr. Tuncay ÇAĞLAR

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
EN.TL.31	30.04.2014	04	17.05.2022	5 / 5